

Tiistai 19. tammikuuta 2016

P8_TA(2016)0005

Kulttuurienvälisen vuoropuhelun, kulttuurisen monimuotoisuuden ja koulutuksen merkitys EU:n perusarvojen edistämiseksi

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. tammikuuta 2016 kulttuurienvälisen vuoropuhelun, kulttuurisen monimuotoisuuden ja koulutuksen merkityksestä EU:n perusarvojen edistämiseksi (2015/2139(INI))

(2018/C 011/02)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 ja 21 artiklan sekä 27 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 165 ja 167 artiklan sekä 17 artiklan, jonka mukaan unionin on kunnioitettava kirkkojen ja uskonnollisten yhdistysten tai yhdyskuntien sekä elämäntavallisten ja ei-tunnustuksellisten järjestöjen asemaa, joka niillä on kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja tunnustettava niiden identiteetti ja erityinen tehtävä sekä käytävä avointa ja säännöllistä vuoropuhelua niiden kanssa,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 10, 11 ja 22 artiklan sekä sen johdannon,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja erityisesti sen ensimmäisen lisäpöytäkirjan 2 artiklan,
- ottaa huomioon kulttuurista ja kehityksestä 20. joulukuuta 2010 annetun Yhdistyneiden kansakuntien päätöslauselman,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien vuosittain julistuksen (2000) ja erityisesti otsikon "Ihmisoikeudet, demokratia ja hyvä hallinto" alaiset kohdat,
- ottaa huomioon kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (CEDAW) (1979),
- ottaa huomioon vuonna 2005 tehdyn Unescon yleissopimuksen kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä (Unescon yleissopimus),
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen (1948) ja erityisesti sen 16 artiklan sekä YK:n julistuksen uskontoon tai vakaumukseen perustuvan kaikkinaisen suvaitsemattomuuden ja syrjinnän poistamisesta,
- ottaa huomioon 20. joulukuuta 2012 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 67/179 ja 22. maaliskuuta 2013 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman 22/20,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2013 neuvostolle antamansa suosituksen luonnoksesta EU:n suuntaviivoiksi uskonnon- ja vakaumuksen vapauden edistämisestä ja suojelemisesta ⁽¹⁾ sekä ulkoasiainneuvoston 24. kesäkuuta 2013 hyväksymät EU:n suuntaviivat uskonnon- ja vakaumuksen vapauden edistämisestä ja suojelemisesta,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1983/2006/EY Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuodesta (2008) ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 20. marraskuuta 2008 annetut neuvoston päätelmät kulttuurisen monimuotoisuuden ja kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistämisestä unionin ja sen jäsenvaltioiden ulkosuhteissa ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0279.

⁽²⁾ EUVL L 412, 30.12.2006, s. 44.

⁽³⁾ EUVL C 320, 16.12.2008, s. 10.

Tiistai 19. tammikuuta 2016

- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2012 ulkoasiainneuvostossa hyväksytyn ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategisen kehityksen ja toimintasuunnitelman (11855/2012),
 - ottaa huomioon kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta 7. toukokuuta 2008 annetun Euroopan neuvoston valkoisen kirjan "Living Together As Equals in Dignity",
 - ottaa huomioon kulttuuria kansainvälistyvässä maailmassa koskevan Euroopan toimintasuunnitelman (COM(2007)0242), jolla pyritään edistämään tietoisuutta kulttuurisesta monimuotoisuudesta ja EU:n arvoista, kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävää vuoropuhelua ja hyvien käytäntöjen vaihtoa,
 - ottaa huomioon vuonna 2014 laaditun kulttuuria EU:n ulkosuhteissa koskevan valmistelutoimen tulokset ja jatkotoimet,
 - ottaa huomioon vapaakauppasopimuksen mallin liitteenä olevan kulttuuriyhteistyötä koskevan pöytäkirjan ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon Pariisissa 17. maaliskuuta 2015 pidetyssä EU:n opetusministereiden epävirallisessa kokouksessa annetun Pariisin julistuksen kansalaisuuden sekä vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhteisten arvojen edistämisestä koulutuksen avulla (8496/15),
 - ottaa huomioon Luxemburgissa vuonna 2015 pidetyssä Euroopan nuorisokokouksessa annetut puheenjohtajakolmikron lopulliset yhteiset suositukset, joissa otettiin huomioon jäsenelty vuoropuhelu, jonka tavoitteena oli lisätä nuorten poliittista osallistumista demokraattiseen toimintaan Euroopassa, ja joissa parlamenttia kehoitettiin edistämään arvoihin perustuvaa koulutusta ja aktiivista kansalaiskasvatusta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A8-0373/2015),
- A. toteaa, että Eurooppa on kulttuurisesti, sosiaalisesti, kielellisesti ja uskonnollisesti valtavan monimuotoinen; toteaa tässä yhteydessä, että yhteiskuntiamme yhdistävät yhteiset arvot, kuten vapaus, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja syrjimättömyys, demokratia, ihmisoikeudet, oikeusvaltio, suvaitsevaisuus ja solidaarisuus, ovat erittäin tärkeitä Euroopan tulevaisuudelle;
- B. toteaa, että koska kulttuurienvälinen vuoropuhelu ei ole oikeudellinen käsite, sitä ei säännellä kansallisella, EU:n tai kansainvälisellä lainsäädännöllä, vaan se rakentuu kansainvälisille kehyksille, joilla pyritään suojelemaan ihmisoikeuksia ja kulttuurista monimuotoisuutta;
- C. toteaa, että kulttuurienvälinen vuoropuhelu määriteltiin alustavasti eri tutkimuksissa ja päätelmissä Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuonna (2008) prosessiksi, joka kattaa avoimen ja kunnioittavan keskustelun tai vuorovaikutuksen sellaisten yksilöiden, ryhmien ja organisaatioiden välillä, jotka eroavat toisistaan kulttuuriselta taustaltaan tai maailmankatsomukseltaan; toteaa, että sen tavoitteena on kehittää eri näkökulmien ja käytäntöjen parempaa ymmärtämystä, lisätä osallistumista sekä valinnanvapautta ja kykyä tehdä valintoja, edistää tasa-arvoa ja parantaa luovia prosesseja;
- D. toteaa, että on tärkeää tarjota tarvittavat resurssit, erityisesti taloudelliset resurssit, joiden avulla voidaan asettaa etusijalle sellaisten ohjelmien rahoitus, jotka on laadittu edistämään kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja kansalaisten välistä vuoropuhelua, jotta voidaan lujittaa keskinäistä kunnioitusta laajan kulttuurisen monimuotoisuuden yhteydessä ja käsitellä yhteiskuntiemme monitahoista todellisuutta ja eri kulttuuri-identiteettien ja vakaumusten rinnakkaiseloja sekä korostaa eri kulttuurien myötävaikutusta eurooppalaisiin yhteiskuntiin ja eurooppalaiseen perintöön ja varmistaa tehokas konfliktinhallinta;

⁽¹⁾ EUVL L 127, 14.5.2011, s. 1418.

Tiistai 19. tammikuuta 2016

- E. toteaa, että tämän tavoitteen saavuttaminen ei ole ainoastaan viranomaisten ja päättäjien tehtävä vaan koko yhteiskunta on siitä yhteisesti vastuussa, mukaan lukien lukuisat sidosryhmät, kuten perheet, tiedotusvälineet, opettajat, yritykset sekä yhteisölliset ja uskonnolliset johtajat; toteaa, että poliittisten toimijoiden ohella on tärkeää painottaa niiden kaikkien muiden sidosryhmien roolia, jotka osallistuvat kulttuurienväliseen vuoropuheluun;
- F. toteaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan tietyt artiklat ovat erityisen tärkeitä kulttuurienvälisen vuoropuhelun kannalta, koska niissä edistetään tasa-arvoa, syrjimättömyyttä, kulttuurista, uskonnollista ja kielellistä monimuotoisuutta, ilmaisun- ja liikkumisvapautta sekä kansalaisoikeuksia, jotka liittyvät talouselämään ja politiikkaan osallistumiseen;
- G. katsoo, että merkityksellinen kulttuurienvälinen vuoropuhelu edellyttää vankkaa tietämystä omasta kulttuurista ja muista kulttuureista;
- H. toteaa, että kehitysyhteistyön eurooppalaisen teemavuoden 2015, YK:n vuosituhtausvaatimusten tarkistamisen ja YK:n vuoden 2015 kestävä kehityksen huippukokouksen tuloksien yhteydessä kulttuurin tehtävä on keskeisen tärkeä, kun pyritään kestäväan kehitykseen ja köyhyyden poistamiseen maailmasta; kehottaa lisäksi sisällyttämään kulttuurin yksiselitteisemmin YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelmaan vuoden 2015 jälkeiseksi ajaksi;
- I. toteaa, että Euroopan ja koko maailman on vastattava lukuisiin haasteisiin, jotka liittyvät globalisaatioon, muuttoliikkeeseen, uskonnollisiin ja kulttuurien välillä esiintyviin konflikteihin sekä radikalismiin nousuun;
- J. toteaa, että kulttuurienvälisen vuoropuhelun yhteydessä on olennaisen tärkeää soveltaa sekä yleismaailmallisia ihmisoikeuksia (yksilön oikeuksina) että kulttuurisia oikeuksia (tunnustaen erityiset ja moninaiset kulttuuri-identiteetit);
- K. toteaa, että oppimiseen liittyvän opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuuden kehittäminen ja kaikenlaiset muut kansainvälisen vaihdon muodot voivat johtaa parempaan maailmaan, jossa ihmiset liikkuvat vapaasti ja nauttivat avoimesta kulttuurienvälisestä vuoropuhelusta;
1. katsoo, että unionin olisi arvioitava tilannetta ja jatkettava erinomaista työtä, joka aloitettiin Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuonna 2008, lisättävä hyvien käytäntöjen vaihtamista ja edistettävä uutta jäsennehtyä vuoropuhelua kulttuurien ja uskontojen välisistä kysymyksistä kaikkien viimeaikaisten dramaattisten tapahtumien valossa kaikkien sidosryhmien kanssa, joita ovat Euroopan tason ja jäsenvaltioiden poliitikot, paikallis- ja alueviranomaiset, kirkot, uskonnolliset yhdistykset ja yhdyskunnat sekä elämäntarkastukselliset ja ei-tunnustukselliset järjestöt, kansalaisjärjestöt ja -foorumit, urheilu-, kulttuuri- ja opetusalan työntekijät, kansalliset ja unionin nuorisoneuvostot, akateemisen maailman edustajat ja tiedotusvälineet;
2. kannustaa kaikkia sidosryhmiä laatimaan kulttuurienvälisestä vuoropuhelua koskevan ajantasaisen, selvän ja niiden toimintaan liittyvän määrittelyn, panemaan täytäntöön tai sovittamaan yhteen menetelmiä, laadullisia kriteerejä ja indikaattoreita, joilla arvioidaan kulttuurienvälisestä vuoropuhelua koskevien ohjelmien ja hankkeiden vaikutusta, ja määrittämään kulttuurienväliset vertailut mahdollistavia menetelmiä;
3. katsoo, että kulttuurien ja uskontojen välistä ja arvoihin perustuvaa lähestymistapaa olisi edistettävä koulutuksen alalla, jotta voitaisiin käsitellä ja edistää keskinäistä kunnioitusta, lahjomattomuutta ja eettisiä periaatteita, kulttuurista monimuotoisuutta, sosiaalista osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta, myös edistämällä kaikille tarkoitettuja vaihto- ja liikkuvuusohjelmia;
4. suosittaa, että kulttuurista monimuotoisuutta tarkasteltaisiin myös audiovisuaali- ja kulttuurialoilla; kannustaa näitä aloja kehittämään luovia keinoja sopimuksen saavuttamiseksi kansallisista, alueellisista ja paikallisista toimintasuunnitelmista, jotka koskevat kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä tehdyn Unescon yleis-sopimuksen täytäntöönpanoa;

Tiistai 19. tammikuuta 2016

5. kehottaa ottamaan huomioon uskontojen välisen vuoropuhelun kulttuurienvälisen vuoropuhelun osa-alueena, sillä se on rauhan ennakkoodellytys ja keskeinen konfliktinhallinnan väline, ja keskittymään yksilön ihmisarvoon ja tarpeeseen noudattaa ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa kiinnittämällä erityistä huomiota ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen ja uskonnollisten vähemmistöjen oikeuteen saada suojelua;
6. painottaa, että kulttuurien ja uskontojen välisellä aidolla vuoropuhelulla kannustetaan positiivista ja yhteistyöhakuista vuorovaikutusta, edistetään ymmärtämystä ja kunnioitusta kulttuurien välillä, lisätään monimuotoisuutta ja demokratian, vapauden ja ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä yleismaailmallisten ja kulttuurikohtaisten arvojen hyväksyntää;
7. korostaa, että on tärkeää integroida oikea-aikaisesti ja kouluttaa eristäytyneitä yhteisöjä;
8. katsoo, että EU:n olisi maailmanlaajuisena rauhantoimijana sisällytettävä EU:n ulkosuhteisiin ja kehityspolitiikkaan kulttuuri ja kulttuurivaihto ja lisättävä koulutusta, koska ne lujittavat yhteisiä keskeisiä arvoja, kuten kunnioitus ja keskinäinen ymmärtämys, ja tarjoavat tehokkaita välineitä merkitykselliseen ja kestäväan konfliktinratkaisuun, rauhanrakentamiseen ja kriisien ehkäisyyn;
9. katsoo, että SEUT:n 167 artiklan 4 kohdan mukaisesti kulttuurienvälinen vuoropuhelu ja kulttuurinen monimuotoisuus olisi integroitava kautta linjan kaikkiin EU:n politiikan aloihin, jotka vaikuttavat EU:n yhteisiin perusarvoihin ja -oikeuksiin ja joita ovat esimerkiksi nuorisopolitiikka, koulutuspolitiikka, liikkuvuus, työllisyys ja sosiaaliasiat, ulkopoliittikka, naisten oikeudet ja sukupuolten tasa-arvo, kauppa ja aluekehitys;
10. korostaa tarvetta kouluttaa ja valmistella tulevia sukupolvia, jotta ne toimisivat rohkeina ongelmanratkaisijoina ja vastaisivat tehokkaasti ja innovatiivisesti haasteisiin, joita unionin kansalaiset kohtaavat tulevaisuudessa, antamalla niille mahdollisuuden saada todellista kansalaiskasvatusta ja varmistamalla, että ne ovat motivoituneita ja sitoutuneita hankkimaan pätevyyttä ja taitoja toimiakseen yrittäjinä, johtajina ja valmiuksien kehittäjinä;
11. toteaa, että kulttuurienvälinen vuoropuhelu on väline, jolla varmistetaan osallistava demokraattinen osallistuminen ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, erityisesti julkisiin hyödykkeisiin ja julkisiin tiloihin nähden; katsoo, että kulttuurienvälisellä vuoropuhelulla voidaan sellaisenaan edistää merkittävästi demokratian parantamista ja kehittää laajempaa ja syvempää osallisuutta ja yhteenkuuluvuuden tunnetta;
12. katsoo, että osallistavaan, korkealaatuiseen ja saatavilla olevaan viralliseen ja epäviralliseen koulutukseen sekä arkioppimiseen tehtävien julkisten investointien lisääminen on ensimmäinen askel yhtäläisen pääsyn ja mahdollisuuksien tarjoamiseksi kaikille; muistuttaa tarpeesta varmistaa kulttuurinen ja sosiaalinen monimuotoisuus opetustilanteissa ja oppimisympäristöissä, myös opettajien keskuudessa, jotta vähennetään koulunkäynnin keskeyttämistä ja edistetään muita heikommassa asemassa olevien lasten koulutusta tasavertaisuuden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi tulevien sukupolvien keskuudessa;
13. korostaa, että virallinen ja epävirallinen koulutus, arkioppiminen ja mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen eivät ainoastaan tarjoa tietoja, taitoja ja osaamista vaan niiden olisi myös autettava oppijoita kehittämään eettisiä ja kansalaisarvoja ja tulemaan aktiivisiksi, vastuullisiksi ja avarakatseisiksi yhteiskunnan jäseniksi; painottaa tältä osin, että kansalaiskasvatusta on tärkeää antaa jo varhaisella iällä, ja toteaa, että kaikkien koulutuksen alan sidosryhmien on tärkeää tehdä yhteistyötä; kehottaa käyttämään perustana lasten ja nuorten aloite- ja sitoutumiskykyä, jotta vahvistetaan sosiaalisia suhteita, luodaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kehitetään eettisiä normeja syrjinnän torjumiseksi;
14. korostaa epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen merkitystä ja on tietoinen hyödyistä, joka syntyy, kun luodaan synergioita ja kumppanuuksia kaikkien oppimisen tasojen ja muotojen sekä eri sukupolvien välillä; korostaa samoin, että on tärkeää osallistua urheiluun ja vapaaehtoistoimintaan, kun edistetään sosiaalisten ja kansalaistaitojen sekä monikulttuuristen taitojen kehittämistä ja muita heikommassa asemassa olevien ja haavoittuvien ryhmien sekä yleisemmin kansalaisten ja erityisesti lasten sosiaalista osallisuutta luomalla ryhmätyöhenkeä ja opettamalla monimuotoisuuden kunnioittamista ja torjumalla siten väkivallan, radikalismien, rasismien ja muukalaisvihan kaltaisia sosiaalisia ilmiöitä ja luomalla uudelleen perustaa rakentavalle ja rauhanomaiselle vuoropuhelulle eri yhteisöjen välillä; muistuttaa tässä yhteydessä EU:n ohjelmien keskeisestä asemasta kulttuurin, tiedonvälityksen, koulutuksen, nuorisotyön ja urheilun alalla tärkeinä tekijöinä, joilla torjutaan suvaitsemattomuutta ja ennakkoluuloja sekä edistetään yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kulttuurisen monimuotoisuuden kunnioittamista;

Tiistai 19. tammikuuta 2016

15. korostaa, että on tärkeää rakentaa lujia siltoja kulttuurin ja koulutuksen välille, jotta voidaan kehittää osaamista ja siirrettäviä taitoja, lisätä korkeatasoisten ja turvattujen työpaikkojen määrää ihmisarvoista työtä koskevan ILO:n ohjelman mukaisesti ja saavuttaa korkeampi sosiaalisen osallisuuden ja aktiivisen kansalaisuuden taso; pitää näitä tärkeimpinä tavoitteina pantaessa täytäntöön EU:n perusarvoja, jotka on vahvistettu SEU:n 2 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa; muistuttaa Connect-ohjelman merkityksestä, sillä se oli ainoa EU:n ohjelma, jolla edistettiin kulttuuri- ja koulutushankkeita, ja kannustaa komissiota harkitsemaan uutta kokeiluhanketta, jolla testataan, onko tällainen järjestelmä pantavissa tässä vaiheessa täytäntöön;

16. tukee nuorten ja opettajien liikkuvuutta samoin kuin kaikenlaista yhteistyötä koulujen ja korkeakoulujen välillä, esimerkiksi yhteisiä koulutusfoorumeita, yhteisiä opiskeluohjelmia ja yhteishankkeita, joilla edistetään kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärtämystä ja hyväksymistä sekä sosiaalisten, monikulttuuristen ja kansalaistaitojen omaksumista; katsoo tässä yhteydessä, että lasten tutustuttaminen muihin kulttuureihin hyvin nuorella iällä auttaa heitä hankkimaan sellaisia perustavia taitoja ja valmiuksia elämään, joita henkilökohtainen kehitys, tuleva työllistyminen ja aktiivinen unionin kansalaisuus edellyttävät; korostaa, että kohdistetut kouluvierailut eri jäsenvaltioihin ja lasten kansainvälinen liikkuvuus on myös väline, jolla luodaan perusta eurooppalaisille kulttuureille, taiteelle, kielille ja arvoille; tukee erityisesti ala- ja yläasteen opettajien liikkuvuutta, jotta voidaan jakaa kokemuksia ja kehittää omia välineitä muuttuvien yhteiskunnallisten haasteiden kohtaamiseksi ja niihin vastaamiseksi; korostaa Erasmus+ -ohjelman roolia ja merkitystä, sillä se lisää nuorten tietoisuutta eurooppalaisuudesta ja luo yhteenkuuluvuuden tunnetta ja vakiinnuttaa kulttuurienvälistä vuoropuhelua edistämällä nuorten liikkuvuutta sekä parantamalla heidän työllistymistään; kannustaa erityisesti toteuttamaan lisätoimia, joilla edistetään muita heikommassa asemassa olevien ryhmien ja erityistarpeita omaavien henkilöiden mahdollisuutta hyödyntää Erasmus+ -ohjelman liikkuvuutta edistäviä toimia ja osallistua niihin;

17. kannustaa jäsenvaltioita kehittämään laadukkaita koulutusohjelmia, joilla edistetään monimuotoisuutta ja lisätään opettajien, nuoris- ja yhteisötyöntekijöiden sekä kouluissa ja epäviralliseen koulutukseen ja arkioppimiseen liittyvissä yhteyksissä toimivien niin lapsille kuin heidän vanhemmilleen tarkoitettujen neuvontapalvelujen mahdollisuuksia täyttää kulttuuriselta ja sosiaaliselta taustaltaan eroavien lasten koulutustarpeet ja puuttua kaikenlaiseen syrjintään ja rasismiin, mukaan lukien kiusaaminen ja nettikiusaaminen; toteaa, että koulutusresursseja olisi tarkasteltava uudelleen, jotta edistettäisiin eri näkökulmiin perustuvaa ja monikielistä oppimista, ja että opettajien monikielisiin ja -kulttuurisiin kokemuksiin ja taitoihin on kiinnitettävä enemmän huomiota ja niitä on edistettävä tässä yhteydessä järjestelmällisesti;

18. korostaa, että on tärkeää investoida opettajille tarkoitettuihin elinikäisen oppimisen ohjelmiin, jotta he voivat hankkia tarvittavia pedagogisia valmiuksia muuttoliikkeen, vieraaseen kulttuuriin sopeutumisen ja sosiaalipsykologian alalla ja jotta he voivat hyödyntää monimuotoisuutta runsaana oppimislähteenä opetustilanteissa;

19. toteaa, että opettajat ovat keskeisessä asemassa pyrittäessä vahvistamaan sosiaalisia suhteita yhteistyössä perheiden kanssa, luomaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ja auttamaan nuoria kehittämään eettisiä ja kansalaisarvoja;

20. muistuttaa, että on luotava oikeuksiin perustuvia ja sukupuolinäkökulman huomioonottavia oppimisympäristöjä, jotta opiskelijat saavat tietoa ihmisoikeuksista, mukaan lukien naisten ja lasten oikeudet, perusarvoja ja kansalaisvaikuttamisesta, kansalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista sekä demokratiasta ja oikeusvaltiosta ja voivat puolustaa niitä, luottavat omaan identiteettiinsä, tietävät, että heidän äänensä kuullaan, ja tuntevat, että heidän yhteisönsä arvostavat heitä; kannustaa jäsenvaltioita ja oppilaitoksia vahvistamaan opiskelijoiden aktiivista osallistumista oppilaitostensa hallintoon;

21. korostaa uuden tieto- ja viestintäteknologian ja internetin merkitystä kulttuurienvälistä vuoropuhelua edistävinä välineinä; kannattaa sosiaalisen median käyttöä, jotta vahvistetaan tietoisuutta EU:n yhteisistä perusarvoista ja -periaatteista kansalaisten keskuudessa, ja korostaa medialukutaidon merkitystä kaikilla koulutustasoilla välineenä, jolla edistetään kulttuurienvälistä vuoropuhelua nuorten keskuudessa; kannustaa myös Euroopan ulkosuhdehallintoa ja EU:n edustustojen kaikkia päälliköitä hyödyntämään työssään uusia digitaalisia työkaluja;

Tiistai 19. tammikuuta 2016

22. toteaa, että on tarjottava kestävää ja jäsennehtyä tukea kansalaisjärjestöille, ihmisoikeusjärjestöille, nuorisjärjestöille ja oppilaitoksille, jotta ne voivat haastaa ääriharkkeet sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja osallistamisen, aktiivisen kansalaisuuden ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja osallistumisen avulla, erityisesti pienimuotoisten paikallisten aloitteiden ja ruohonjuuritasen aloitteiden avulla;

23. toteaa, että kansalaisjärjestöt, kulttuuriverkostot ja -foorumit sekä edellä mainitut tahot ovat keskeisessä asemassa ja että niiden olisi jatkossakin oltava keskeisessä asemassa ympäristöissä, joissa kulttuurienvälisen vuoropuhelun viralliset rakenteet, toimet tai ohjelmat ovat vähemmän kehittyneitä; kannustaa lisäämään vuoropuhelua unionin ja suurkaupunkien, alueiden ja paikallisviranomaisten välillä, jotta voidaan analysoida tehokkaammin i) niiden kaupunkimallien välistä yhteyttä, joissa kansalaiset elävät, sekä koulujärjestelmien onnistumista tai epäonnistumista, ii) virallisesta oppimisesta ja arkioppimisesta kaikille lapsille ja perheille koituvaa hyötyä ja iii) koulutusrakenteiden yhteensovittamista tehokkaan kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistämiseksi;

24. kehottaa kiinnittämään uudelleen huomiota solidaarisuuteen perustuvan ja monikulttuurisen yhteiskunnan edistämiseen erityisesti nuorten keskuudessa panemalla täytäntöön Kansalaisten Eurooppa -ohjelma, käyttämällä riittävästi varoja sen tavoitteiden täyttämiseen eli yhtenäisemmän ja osallistavamman yhteiskunnan toteuttamiseen ja edistämällä maailmaan avoimesti suhtautuvaa aktiivista kansalaisuutta, jossa kunnioitetaan kulttuurista monimuotoisuutta ja joka perustuu unionin yhteisiin arvoihin;

25. kannustaa kaikenikäisten osallistamaan taide- ja urheilukasvatukseen ja koulutustoimintaan sekä vapaaehtoistoimintaan, jotta voidaan lujittaa yhteiskuntaan sopeutumista koskevia prosesseja ja vähemmistöjen, muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, marginalisoituneiden yhteisöjen, maahanmuuttajien ja pakolaisten osallistumista kulttuurielämään ja sosiaaliseen elämään, johtajuus ja päätöksenteko mukaan lukien;

26. pitää tärkeinä virallista, epävirallista ja arkioppimista sekä vapaaehtoistoimintaa, jotta voidaan edistää itsensä kehittämistä keskittymällä kognitiivisiin ja ei-kognitiivisiin taitoihin ja valmiuksiin, kriittiseen ajatteluun, kykyyn käsitellä erilaisia mielipiteitä, medialukutaitoon, syrjimättömyyteen ja monikulttuurisiin taitoihin ja valmiuksiin sekä kielten oppimiseen samoin kuin sosiaalisiin ja kansalaistaitoihin, mukaan lukien kulttuuriperintöön tutustuminen välineenä, jolla voidaan vastata tämänhetkisiin haasteisiin ymmärtävän tulkinnan avulla;

27. vahvistaa, että käsiteltäessä kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja koulutusta on tarpeen soveltaa sukupuolinäkökulmaa ja ottaa huomioon monenlaisesta syrjinnästä kärsivien ihmisten, kuten vammaisten henkilöiden, HLBTI-henkilöiksi itsensä määrittävien ja marginalisoituneista yhteisöistä peräisin olevien, tarpeet;

28. kannustaa unionin toimielimiä laajentamaan kaikenlaista radikalisoitumista koskevaa analyysia ja pohtimaan uudelleen poliittisten ääriharkkeiden ja väkivallan luonnetta ja prosesseja sen olettamuksen perusteella, että radikalisoituminen on dynaaminen ja suhteellinen prosessi sekä ennalta arvaamaton ja ennakoimaton seuraus toisiaan seuraavista muutoksista; suhtautuu siksi myönteisesti 17. maaliskuuta 2015 annettuun Pariisin julistukseen kansalaisuuden sekä vapauden, suvaitsevuuden ja syrjimättömyyden yhteisten arvojen edistämiseksi koulutuksen avulla pyrkimyksenä edistää aktiivista vuoropuhelua kulttuurien välillä sekä maailmanlaajuisia solidaarisuutta ja keskinäistä kunnioitusta ja katsoo, että julistuksella pyritään kiinnittämään huomiota kansalaiskasvatuksen merkitykseen, mukaan lukien tietoisuuden lisääminen kulttuuristen välineiden ainutlaatuisesta tehtävästä keskinäisen kunnioituksen edistämiseksi oppilaiden ja opiskelijoiden keskuudessa;

29. muistuttaa, että hallituksilla ja unionin toimielimillä on tiedusteluyksikköjen ja lainvalvontaviranomaisten tukemina legitiimi oikeus ja vastuu puuttua rikolliseen toimintaan; panee kuitenkin merkille, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisesti rangaistustoimissa on aina noudatettava perusoikeuksia, kuten oikeutta tietosuojaan, ilmaisunvapautta, syyttömyysolettamaa ja oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin;

30. katsoo, että EU:n olisi perusarvoja, kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja kulttuurista monimuotoisuutta kansainvälisesti edistäessään tuomittava voimakkaasti kaikenlainen epäinhimillinen ja alentava kohtelu sekä kaikenlaiset ihmisoikeusloukkaukset, jotta se voisi edistää konkreettisesti ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen täysimääräistä kunnioittamista;

Tiistai 19. tammikuuta 2016

31. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että sitovat eurooppalaiset ja kansainväliset syrjinnän vastaiset normit saatetaan täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä;

32. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan marginalisoituneita yhteisöjä, maahanmuuttajia, pakolaisia ja vastaanottavia yhteisöjä sekä uskonnollisia ja tunnustuksettomia yhteisöjä mukaan kunnioittaviin ja voimaannuttaviin osallisuuden edistämistä koskeviin prosesseihin, joilla varmistetaan niiden osallistuminen yhteiskunnalliseen ja kulttuurielämään inhimillisellä, kunnioittavalla ja kestäväällä tavalla kaikissa tilanteissa ja erityisesti hätätilanteissa;

33. suhtautuu myönteisesti kulttuuria EU:n ulkosuhteissa koskevaan valmistelutoimeen ja sen asemaan välineenä, jolla vahvistetaan kulttuurin roolia inhimillisen, sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen strategisena tekijänä ja myötävaikutetaan ulkopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen, ja kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa ja EU:n edustustoja kaikkialla maailmassa sisällyttämään kulttuurin kiinteänä osana EU:n ulkopoliittikkaan, nimittämään kulttuuriasiamiehen kuhunkin EU:n edustustoon EU:n ulkopuolisissa kumppanimaissa ja antamaan ulkosuhdehallinnon henkilöstölle koulutusta ulkopoliittikan kulttuurisesta ulottuvuudesta; kehottaa komissiota valtavirtaistamaan kulttuuri-diplomatian ja kulttuurienvälisen vuoropuhelun kaikkiin EU:n ulkosuhdevälineisiin ja EU:n kehitysohjelmaan; kehottaa lisäksi EU:ta ja jäsenvaltioita lujittamaan yhteistyötä muiden eurooppalaisten ja kansainvälisten järjestöjen, kuten Yhdistyneiden kansakuntien ja sen erityisjärjestöjen, erityisesti Unescon, UNICEFin ja UNHCR:n, kanssa, ja varmistamaan, että EU:ta edustetaan tehokkaammin ja vaikuttavammin niiden elimissä; kehottaa lisäksi tekemään yhteistyötä kansallisten kulttuuri-instituuttien kanssa olemassa olevien välineiden, kuten Euroopan unionin kansallisten kulttuuri-instituuttien (EUNIC) kulttuuriverkostoihin perustuvien klustereiden, täytäntöönpanon tehostamiseksi ja suunnittelemaan uusia välineitä, joilla torjutaan yhteisiä haasteita globalisoituneessa maailmassa;

34. katsoo, että kulttuurin olisi oltava kolmansien maiden kanssa käytävän poliittisen vuoropuhelun keskeinen osa, ja muistuttaa, että kulttuuri on sisällytettävä järjestelmällisesti kehityshankkeisiin ja -ohjelmiin; korostaa sen vuoksi tarvetta poistaa esteitä taiteilijoiden, opettajien, tiedemaailman edustajien ja kulttuurialan ammattilaisten liikkuvuudelta soveltamalla yhteen ja yksinkertaistamalla viisumimenettelyjä kulttuurialan yhteistyön edistämiseksi kaikkialla maailmassa;

35. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään strategioita, joissa tunnustetaan kulttuurienvälisen vuoropuhelu vuorovaikutteisena viestintäprosessina kulttuurien sisällä ja niiden välillä, varmistamaan keskinäisen kunnioituksen ja yhtäläiset mahdollisuudet, laatimaan ja panemaan täytäntöön tehokkaita ratkaisuja, joilla torjutaan taloudellista ja sosiaalista epätasa-arvoa ja syrjäytymisen syitä sekä kaikenlaista syrjintää, ja lisäämään eri näkemysten ja käytäntöjen parempaa ymmärtämystä; muistuttaa tiedotusvälineiden, mukaan lukien sosiaalinen media, keskeisestä roolista sekä foorumina, jolla on mahdollista esittää jyrkkiä näkemyksiä, että välineenä, jolla torjutaan muukalaisvihamielistä puhetta, muretaan stereotyyppioita ja ennakkoluuloja sekä edistetään suvaitsevaisuutta;

36. muistuttaa, että kulttuuriperintö edustaa kulttuuri-ilmaisujen moninaisuutta ja sen vuoksi sitä olisi suojeltava ja edistettävä hyväksymällä yhdenmukaista lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia tiiviissä yhteistyössä Unescon kanssa;

37. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota ehkäisemään ääriajattelua, kuten muukalaisvihaa, rasismia ja kaikenlaista syrjintää ja marginalisoitumista, yhteisön yhteenkuuluvuutta edistävillä toimilla, joilla voidaan menestyksellisesti torjua taloudellista ja sosiaalista epätasa-arvoa siten, että otetaan mukaan laaja joukko toimijoita, kuten kaupunkisuunnittelijoita, sosiaalityöntekijöitä, yhteisöjä, kirkkoja ja uskonnollisia yhdistyksiä, opettajia, perheitä tukevia järjestöjä ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä, joiden tavoitteena on torjua ääriajattelua, varmistaa sosiaalinen osallisuus sekä muodollinen ja olennainen tasa-arvo ja edistää monimuotoisuutta ja yhteisön yhteenkuuluvuutta;

38. suosittaa, että unioni pyrkii yhteistyötä tekemällä antamaan pakolaislapsille mahdollisuuden oppimiseen ja koulunkäyntiin, jatkaa sellaisten ohjelmien tukemista, joilla varmistetaan koulutukseen pääsy humanitaaristen kriisien aikana, ja varmistaa maahanmuuttajaopiskelijoiden kotouttamisen Euroopassa;

39. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tutkimaan, suunnittelemaan ja panemaan kaikilla hallinnon tasoilla täytäntöön vuorovaikutuksellisia nuorisoon ja lapsiin keskittyviä osallistumistapoja;

40. korostaa perheen merkitystä pyrittäessä säilyttämään kulttuuri-identiteetti, perinteet, etiikka ja yhteiskunnan arvojärjestelmät, ja painottaa, että lasten tutustuttaminen oman yhteiskunnan kulttuuriin, arvoihin ja normeihin alkaa perheessä;

Tiistai 19. tammikuuta 2016

41. kehottaa komissiota ja neuvostoa omaksumaan kulttuurienvälisen vuoropuhelun EU:n vahvana poliittisena tavoitteena, johon se on sitoutunut, ja takaamaan siksi EU:n tuen erilaisilla politiikkatoimilla, aloitteilla ja varoilla, mukaan lukien kolmansien maiden ja erityisesti epävakaiden maiden kanssa käytävä kulttuurienvälinen vuoropuhelu;
42. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita asettamaan edelleen etusijalle aloitteet, joilla pyritään tukemaan kulttuurista monimuotoisuutta, kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja koulutusta, ja hyödyntämään täysimääräisesti EU:n rahoitusvälineitä, ohjelmia ja aloitteita, kuten Erasmus+, Kansalaisten Eurooppa, Luova Eurooppa ja Horisontti 2020, EU:n naapuruuspolitiikan ja ulkopoliitiikan välineitä sekä Euroopan unionin perusoikeusviraston kaltaisia elimiä kulttuurienvälisen vuoropuhelun ja kulttuurisen monimuotoisuuden edistämiseksi ja tukemiseksi Euroopassa ja sen naapurimaissa sekä muualla maailmassa;
43. korostaa eurooppalaisen taiteellisen tuotannon vahvaa panosta kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja sen merkitystä EU:n arvojen levittäjänä ja unionin kansalaisille tarjoutuvana mahdollisuutena kehittää kriittistä ajatteluaan;
44. muistuttaa LUX-elokuvapalkinnon merkityksestä eurooppalaista identiteettiä tai eurooppalaista kulttuurista monimuotoisuutta kuvaavien eurooppalaisten elokuvien palkitsemisessa;
45. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan tämän mietinnön yhteydessä toteutettujen toimien vaikutusta ja kehottaa komissiota laatimaan seurantakertomuksen ja uudelleenarvioinnin;
46. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle Euroopan unionin erityisedustajalle sekä jäsenvaltioiden hallituksille.
-